

Változtatás átvezetésére

kötelezett példány:

nem kötelezett példány:

Példány sorszám:

Fogászati asszisztens feladatai kivehető fogsabályozó készülék készítésekor MP 009.ST

Készítette: Nagy Erika
Fogászati asszisztens

Átvizsgálta: Dr. Vitályos Géza
a Fogsabályozás Tanszék megbízott szakmai vezetője

Jóváhagyta: Dr. Bágyi Kinga
a Fogorvostudományi Kar dékánja

M ó d o s í t á s o k		
Sorszáma	Dátuma	Leírása
1.	2010.05.03.	A protokoll teljes körű aktualizálása
2.	2019.11.18.	Előlap,4,5,7,8,9,10 pontok módosítása
3.		

A fogsabályozás a fogazat (a fogak, a fogmedernyúlvány és az állcsontok) helyzeti és alaki rendellenességeinek diagnosztizálásával, gyógyításával és megelőzésével foglalkozik.

1. A fogsabályozás célja:

- a fogazat normális fejlődésének biztosítása,
- a funkció és az ideális forma (esztétikum) létrehozása
- a már kialakult rendellenességek helyreállítása

2. A fogsabályozás eszközei

- kivehető készülék: a gyermek 6-14 éves kora között, a fogváltás időszakában (vegyes fogazat)
- rögzített készülék: maradó fogazat esetén

3. A kivehető készülékek fajtái

- aktív lemezek
- passzív lemezek
- funkciós készülékek, Trainerek

4. A kivehető készülékek előnyei:

- minden fogat bekapcsol az erőrendszerbe, így az egyes fogak túlterhelése nem fordulhat elő
- az erő nem állandóan hat és nem túlságosan nagy
- aktiválása és ellenőrzése kevés időt vesz igénybe
- tisztán tartása egyszerű
- esztétikailag nem zavaró, mivel főleg éjszaka kell viselni ill.otthon
- sokféle eltérésre alkalmazható pl: fogív tágitása, mélyharapás-, nyitott harapás-, kereszt harapás, asszimetria, állcsontok méretbeli különbségeinek kezelésére

5. A kivehető készülékek hátrányai:

- a fogsabályozó kezelés sikeressége nagyban függ a páciens együttműködésétől, a beteg aktív közreműködése szükséges
- a kezelési idő hosszabb
- rövid, apró fogakon a készülék nehezen rögzíthető, könnyen kiesik a szájból
- a szájpadrást borító rész miatt nem mindenki tudja megszokni őket
- nem minden fajta eltérés kezelhető velük eredményesen

6. Műszerasztal előkészítése:

- Steril műszertálca, eszközök (tükör, szonda, csipesz, kramponfogó)
- egyenes darab, frézer
- folyadék tárolására alkalmas üvegek (alkohol, hidrogénperoxid, benzin)
- lenyomatkanalak
- pohár
- partedli

7. Munkaasztal előkészítése:

- alginát típusú lenyomat anyag
- keverő csésze, keverő spatula
- lenyomatfertőtlenítő folyadék
- vesetál
- viasz, viaszkés, bunsenégő

- Fotó készítéshez : fényképező gép, fotó tükör, ajak retraktor, szájkampó

8. Asszisztensi feladatok alginát lenyomatanyaggal történő mintavételkor:

- Előkészíteni: lenyomatkanalak, alginát lenyomatanyag (por+adagoló kanál), víz (+ mérőpohár), keverőcsésze, keverő spatula, lenyomat fertőtlenítő folyadék, vesetál

- A lenyomatanyag kézi keverése: az adagoló kanállal kimért porhoz a gyári utasítás szerinti mérőpohárral vizet adagolunk, és csomómentesen, meghatározott idő alatt a keverő spatula segítségével kidolgozzuk.
- Lenyomatkanálba helyezzük a megkevert lenyomatanyagot és átadjuk az orvosnak.
- A lenyomatkanálra felragasztjuk a beteg nevét és fertőtlenítő folyadékba helyezzük.
- Kísérő papírt írunk, melyen szerepel a beteg neve, orvos neve, dátum, melyik állcsontról készült a lenyomat és 1 vagy 2 példányban kérjük a kiöntést.
- A lefertőtlenített lenyomatot a fogtechnikai laborban orthodontiai kemény gipsszel kiöntik, névvel, dátummal ellátják
- a mintákat zárt szekrényben tároljuk

9. Az asszisztens feladatai

- a gyermek elhelyezése a fogászati kezelőszékben
- a gyermek öltözékének védelmére nyakába nyálkendőt helyezünk
- a gyermek adatainak és fogászati statusának kartonon történő rögzítése az orvosi vizsgálat alapján
- röntgen felvétel készítéséhez és eredményének rögzítéséhez szükséges dokumentáció
- a lenyomatanyag megkeverése, a lenyomat fertőtlenítése, kiöntésről és a gipszminták tárolásáról való gondoskodás
- a beavatkozás közben kapcsolattartás a gyermekkel, életkornak megfelelően
- segédkezés száj és arc fotó készítésénél, a használt eszközök fertőtlenítéséről gondoskodni
- a készülék készítéséhez szükséges adminisztráció (Beleegyező nyilatkozat/árajánlat fogszabályozó kezeléshez F 116/1 ST nyomtatvány kikészítése, aláírása, munkalap, recept megírása, csekk kiadása, kártyaelfogadó –POS – terminál kezelése)
- egyéb adminisztráció: utazási utalvány (igazolás útiköltség térítéshez) kitöltése, iskolai igazolás megírása, következő megjelenés időpontjának egyeztetése és bejegyzése a fogszabályozási kezelőlapra és a betegberendelési könyvbe
- a beteg kartonjára az elvégzett beavatkozást (kódját) beírni

-
- az orvos megírja az ambuláns kezelőlapot
  - segédkezés a kivehető készülék használatának megtanításában
  - a kivehető fogszabályozó készülékek aktiválásához szükséges eszközök kikészítése:
tágító kulcs, krampon fogó, lapos fogó, egyenes darab, frézer
  - műszerek tisztítása, fertőtlenítése, előkészítése sterilizáláshoz
  - fogászati kezelőegység fertőtlenítése

10. Felhasznált szakirodalom:

Dr. Fábíán Gábor - Dr. Gábris Katalin – Dr. Tarján Ildikó :

Gyermekfogászat, Fogszabályozás és Állcsont - Ortopédia

Semmelweis Kiadó 2015.